Seat No.	

PD - 11
Total No. of Pages : 16

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
Ph.D. Entrance Examination, February-2024
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE
Subject Code : 58778

Day and Date : Wednesday, 07-02-2024 **Total Marks : 100**
Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon.

Instructions :

1) All questions are compulsory.
2) Each question carries 2 marks.
3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
7) Only non-programmable calculators are allowed.

1. Who designated Dr. Ranganathan, as the father of Library Science in India?

   a) Rajendra Prasad b) Radha Krishnan

   c) Jawaharlal Nehru d) Maurice Gwoyer

2. Which technique depicts tasks, duration, and dependency information?

   a) PERT b) TQM

   c) CPM d) Six Sigma

3. The concept 'Broken Order Arrangement' is applied when.............

   a. A library deviates from arranging the entire collection based on chosen classification scheme.

   b. A Library is not responding to users queries

c. A Library is not acquiring books

d. A Library is not acquiring journals

4. What is the full form of GOC?

a) Good Officer Committee

b) Good Offices Centre

c) Good Offices Committee

d) Good Officer Complex

5. Which of the following is not a database?

a) Scopus b) Web of Science

c) DSpace d) EBSCOHOST

6. In which year 'Delivery of Books and Newspaper Act' was implemented?

a) 1978 b) 1999

c) 1956 d) 1954

7. The smallest unit of data in a database is:

a) Record b) File

c) Field d) Table

8. Library of Congress subject heading was started from year?

a) 1911 b) 1909

c) 1917 d) 1921

9. In which entries the few information given about book entries we called as

a) Main b) Added

c) see also reference d) class index

10. Who made the rules for cataloguing for the first time?

a) S. R. Ranganathan b) Tomas Bodley

c) Anthony Pannizzi d) C. A. Cutter

11. Who is known as a father of Dictionary Catalogue?

a) C. A. Cutter b) Dr. S. R. Ranganathan

c) Bliss d) Dr.Melvil Dewey

12. The size of library catalogue card is.

a) 5 × 3 b) 5 x 4

c) 3 × 5 d) 3 × 3

13. Who propounded Conservative, moderate and liberal theories of reference service?

a) William A Katz b) S. R. Ranganathan

c) James I. Wyer d) R. Emery

14. ISBN changed from 10 digits to 13 from ....

A) January, 2007 B) January, 2008

C) January, 2006 D) January, 2005

15. The Madras Public Library Act was enacted in the year ....

A) 1962 B) 1946

C) 1948 D) 1947

16. What is the publication frequency of I.N.B.?.

a) Quarterly b) Monthly

c) Weekly d) Annual

17. Delivery of Books (Public Libraries Act) enacted in

a) 1977 b) 1944

c) 1967 d) 1954

18. BERN CONVENTION (1886) is concerned with

a) Translations b) Copyright

c) Patent d) Standards

19. First University to introduce M.Phil and PhD in LIS in India.

a) Aligarh Muslim University

b) University of Calcutta

c) University of Delhi

d) University of Madras

20. Where did Dr. S. R. Ranganathan put forth his five laws of library science?

a) Meenakshi College, Annamalainagar

b) Hindu College, New Delhi

c) City College, Bangalore

d) Christ College, Bangalore

21. The Drury Principles are related with-

a) Cataloguing b) Classification

c) Book Selection d) Indexing

22. Action-research is: ....

a) An applied research

b) A research carried out to solve immediate problems

c) A Comparative research

d) All the above

23. .... is typically a controlled vocabulary with a hierarchical structure, with the understanding that there are different definitions of a hierarchy.

a) Folksonomy b) Taxonomy

c) SKOS d) CCF

24. A research problem is feasible only when:

a) it has utility and relevance

b) it is researchable

c) it is new and adds something to knowledge

d) all the above

25. The full form of ORCID is ....

a) Offline Resources and Contributor ID

b) Organic Renamed and Conditional ID

c) Online Researcher and Country ID

d) Open Researcher and Contributor ID

26. In which research design expert survey is undertaken?

a) Experimental b) Exploratory

c) Explanatory d) Diagnostic

27. A null hypothesis is ....

a) when there is no difference between the variables

b) the same as research hypothesis

c) It shows cause and effect relationship

d) when there is difference between the variables

28. The interviewer collects information from the same group of respondents two or more times at regular interval in ....

a) Personal interview b) Group interview

c) Focused interview d) Structured interview

29. Which one of the following is not a type of non-probability sampling?

a) Quota b) Volunteer

c) Cluster d) Snowball

30. The study with comparison of two periods-past and present is called as.......

a) Ex-post facto design b) Ex-pre facto design

c) Ex-comparison design d) Ex-periods design

31. Chi-square is a measure of ....

a) Central Tendency b) Association

d) Deviation c) Dispersion

32. Manipulation is always a part of ....

a) Historical research
b) Fundamental research
c) Descriptive research
d) Experimental research

33 .... is a preferred sampling method for the population with finite size.

a) Area sampling
b) Cluster sampling
c) Purposive sampling
d) Systematic sampling

34. Research can be classified as: ....

a) Basic, Applied and Action Research
b) Philosophical, Historical, Survey and Experimental Research
c) Quantitative and Qualitative Research
d) All the above

35. Which of the following is the first step in starting the research process?

a) Searching sources of information to locate the problem.
b) Survey of related literature
c) Identification of the problem
d) Searching for solutions to the problem

36. Which of the following is not type of research design?

a) Survey Research
b) Case-study Research
c) Experimental Research
d) Basic Research

37. Which technique is generally followed when the population is finite?

a) Convenince Sampling Technique
b) Purposive Sampling Technique
c) Systematic Sampling Technique
d) None of the above

38. The point where the Null Hypothesis gets rejected is called as?

a) Significant Value
b) Rejection Value
c) Acceptance Value
d) Critical Value

39) What is the median of the series: 2, 4, 5, 6, 4, 3, 6, 6

a) 5 b) 4

c) 4.5 d) 6

40. The defining the research problem is called as ....

a) Statement of the Research Problem

b) Answer of the Research Problem

c) Description of the Research Problem

d) Research Design

41. We review the relevant literature to know........

a) What is already known about the topic

b) What concepts and theories have been applied to the topic

c) Who are the key contributors to the topic

d) All of the above

42. When a research problem is related to heterogeneous population, the most suitable sampling method is:

a) Cluster Sampling b) Stratified Sampling

c) Convenient Sampling d) Lottery Method

43. What is the name of the conceptual framework in which the research is carried out?

a. Research hypothesis b. Synopsis of Research

c. Research paradigm d. Research design

44. What is the major attribute of Correlation Analysis?

a. Association among variables

b. Difference among variables

c. Regression among variables

d. Variations among variables.

45. Research in which the independent variable is manipulated is termed ....

a) Non-experimental hypothesis-testing research

b) Experimental hypothesis-testing research

c) Time series

d) Exploratory research

46. provides guidelines for the responsible conduct of research ....

a) Research Design

b) Objectives of research

c) Hypotheses

d) Research Ethics

47. The research is always -

a) verifying the old knowledge

b) exploring new knowledge

c) filling the gap between knowledge

d) all of these

48. Which of the following is the Statistical Package for data processing in research?

a) SPSS b) IDAMS

c) MICROSTAT d) All the above

49. In a research report/paper, 'Loc.cit' refers of ....

a) An immediately preceding reference

b) An earlier page(s) but not immediately preceding reference

c) An earlier but not an immediately preceding reference

d) None of the above

50. SPSS Variables names should have following number of minimum characters?

a. 64 b. 256

c. 255 d. 56

(मराठी भाषांतर)

१. डॉ. रंगनाथन यांना भारतातील ग्रंथालय शास्त्राचे जनक असे कोणी संबोधले?

अ) राजेंद्र प्रसाद ब) राधाकृष्णन

क) पंडित जवाहरलाल नेहरू ड) मॉरिसी ग्वायर

२. कोणते तंत्र कार्ये, कालावधी आणि अवलंबन माहिती दर्शविते?

अ) पर्ट ब) टी.क्यू.एम.

क) सीपीएम ड) सिक्स सिग्मा

३. 'खंडित क्रम मांडणी' ही संकल्पना केव्हा लागू होईल?

अ) जेव्हा एखादे ग्रंथालय निवडलेल्या वर्गीकरण योजनेवर आधारित संपूर्ण संग्रह व्यवस्थित करण्यापासून विचलित होते.

ब) जेव्हा एखादे ग्रंथालय वापरकर्त्यांच्या प्रश्नांना प्रतिसाद देत नाही.

क) जेव्हा एखादे ग्रंथालय पुस्तके घेत नाही

ड) जेव्हा एखादे ग्रंथालय नियतकालिके उपार्जित करत नाही.

४. 'जीओसी'चे संपूर्ण स्वरूप काय आहे?

अ) गुड ऑफिसर कमिटी ब) गुड ऑफिसेस सेंटर

क) गुड ऑफिसेस कमिटी ड) गुड ऑफिसर कॉम्प्लेक्स

५. खालीलपैकी कोणता डेटाबेस नाही?

अ) स्कोपस ब) वेब ऑफ सायन्स

क) डी स्पेस ड) ईबीस्कोहोस्ट

६. 'डिलिव्हरी ऑफ बुक्स ॲन्ड न्यूज पेपर ॲक्ट' कोणत्या वर्षी लागू करण्यात आला?

अ) १९७८ ब) १९९९

क) १९५६ ड) १९५४

७. खालील पैकी डेटाबेसमधील डेटाचे सर्वात लहान युनिट कोणते आहे?

अ) रेकॉर्ड ब) फाईल

क) फील्ड ड) तक्ता

८. लायब्ररी ऑफ कॉंग्रेस सब्जेक्ट हेडींगचे प्रकाशन .... या सालापासून सुरू झाले.

अ) १९११ ब) १९०९

क) १९१७ ड) १९२१

९. ज्या नोंदीमध्ये ग्रंथाविषयी त्रोयक माहिती दिलेली असते त्या नोंदीला काय म्हणतात?

अ) मुख्य ब) पूरक

क) उलट संदर्भ ड) वर्गनिर्देशी

१०. 'रूल्स फॉर कॅटलॉगिंग' हे प्रथम कोणी तयार केले?

अ) एस. आर. रंगनाथन ब) थॉमस बॉडली

क) अँथनी पॉनिझी ड) सी. ए. कटर

११. डिक्शनरी कॅटलॉग चे जनक कोण आहेत?

अ) सी. ए. कटर ब) डॉ. एस. आर. रंगनाथन

क) ब्लिस ड) डॉ. मेलविन ड्यूई

१२. ग्रंथालय तालिका पत्राचा आकार .... आहे.

अ) ५ X ३ ब) ५ X ४

क) ३ X ५ ड) ३ X ३

१३. संदर्भ सेवेचे पुराणमतवादी, मध्यम व उदारमतवादी सिद्धांत कोणी मांडले?

अ) विल्यम ए. कॅटइ ब) एस. आर. रंगनाथन

क) जेम्स आय. व्हेर ड) आर. मेरी

१४. ISBN हा 10 अंकावरून 13 अंकापर्यंत कोणत्या वर्षी बदलला?

अ) जानेवारी, २००७ ब) जानेवारी, २००८

क) जानेवारी, २००६ ड) जानेवारी, २००५

१५. मद्रास पब्लिक लायब्ररी ॲक्ट कोणत्या साली लागू करण्यात आला?

अ) १९६२ ब) १९४६

क) १९४८ ड) १९४७

१६. आय.एन.बी. ची प्रकाशित वारंवारिता किती आहे?

अ) त्रैमासिक ब) मासिक

क) साप्ताहिक ड) वार्षिक

१७. पुस्तक वितरण अधिनियम (सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा) हा कायदा .... यावर्षी लागू झाला.

अ) १९७७ ब) १९४४

क) १९६७ ड) १९५४

१८. बर्न कन्व्हेंशन (1886) हे खालील पैकी कशासी संबंधित आहे.

अ) भाषांतर ब) कॉपीराईट

क) पेटंट ड) मानके

१९. भारतात ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र या विद्याशाखेत एम. फिल. आणि पीएचडी. सुरू करणारे पहिले विद्यापीठ कोणते?

अ) अलिगड मुस्लिम विद्यापीठ ब) कलकत्ता विद्यापीठ

क) दिल्ली विद्यापीठ ड) मद्रास विद्यापीठ

२०. डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांनी ग्रंथालयशास्त्राचे पाच नियम कोठे मांडले?

अ) मीनाक्षी कॉलेज, अण्णामलाईनगर

ब) हिंदू कॉलेज, नवी दिल्ली

क) सिटी कॉलेज, बेंगलोर

ड) ख्रिस्त कॉलेज, बेंगलोर

२१. डूरी ची तत्वे .... शी संबंधित आहेत.

अ) कॅटलॉगिंग ब) वर्गीकरण

क) पुस्तक निवड ड) अनुक्रमणिका

२२. कृतीसंशोधन हे? आहे ....

अ) उपयोजित संशोधन

ब) तत्काळ समस्या सोडविण्यासाठी केलेले संशोधन

क) तुलनात्मक संशोधन

ड) वरील सर्व

२३. .... ही श्रेणी रचनात्मक रचना असलेली सामान्यत: शब्दसंग्रह नियंत्रण आहे, जिथे पदानुक्रमांच्या विविध व्याख्या आहेत हे समजून घेतले जाते.

अ) फोक्सोनॉमी ब) टॅक्सोनॉमी

क) एस. के. ओ. एस. (SKOS) ड) सी. सी. एफ. (CCF)

२४. संशोधन समस्या केवळ तेव्हाच शक्य आहे जेव्हा :

अ) त्याची उपयुक्तता आणि प्रासंगिता आहे

ब) ते संशोधन करण्यायोग्य आहे.

क) त्यात नाविन्यता असून ज्ञानात काहीतरी भर घालते

ड) वरीलपैकी सर्व

२५. ORCID चे पूर्ण रूप आहे –

अ) Offline Resources and Contributor ID

ब) Organic Renamed and Conditional ID

क) Online Researcher and Country ID

ड) Open Researcher and Contributor ID

२६. कोणत्या संशोधन आराखड्यामध्ये सर्वेक्षण अंतर्भूत आहे ?

अ) प्रायोगिक ब) अन्वेशनात्मक

क) स्पष्टीकरणात्मक ड) निदानात्मक

२७. शून्य गृहितक हे ....

अ) जेव्हा चलामध्ये फरक नसतो

ब) संशोधन गृहीतके सारखेच

क) कार्य – कारण भाव संबंध दाखवतात

ड) जेव्हा व्हे चलामध्ये फरक असतो

२८. मुलाखतकार एकाच समूहाच्या प्रतिसादाकडून दोन किंवा दोन पेक्षा अधिक वेळा माहिती एकत्रित करण्याच्या प्रकारास .... म्हणतात ?

अ) व्यक्तिगत मुलाखत ब) सामुहिक मुलाखत

क) केंद्रीय मुलाखत ड) संरचित मुलाखत

२९. खालीलपैकी कोणता असंभाव्यता नमूना निवडीचा प्रकार आहे ?

अ) कोटा ब) स्वयं–निर्याचीत

क) समूहाधारित ड) स्नोबॉल

३०. भूत आणि वर्तमान या दोन्ही काळातील तुलनात्मक अभ्यासास म्हणतात?

अ) परिणामित्तर कारणमीमांसा आराखडा

ब) पूर्वोत्तर कारणमीमांसा आराखडा

क) पूर्व – तुलनात्मक आराखडा

ड) पूर्व – काळ आराखडा

३१. काय–स्केअर हे कशाच्या मापनाचा प्रकार आहे?

अ) केंद्रीय प्रवृत्ती ब) सहसंबंध

क) विस्तार ड) विचलन

३२. फेरफार (मॅनिपुलेशन) कोणत्या प्रकारच्या संशोधनात केले जाते?

अ) ऐतिहासिक संशोधन ब) मूलभूत संशोधन

क) वर्णनात्मक संशोधन ड) प्रायोगिक संशोधन

३३. मर्यादित आकाराच्या लक्ष्य समुहासाठी .... पद्धतीची नमुना पद्धत आहे?

अ) क्षेत्र नमुना ब) क्लस्टर नमुना

क) हेतू नमुना ड) पद्धतीशीर नमुना

३४. संशोधनाचे वर्गीकरण खालीलप्रमाणे केले जाऊ शकते :

अ) मूलभूत, उपयोजित आणि कृती संशोधन

ब) तात्विक, ऐतिहासिक सर्वेक्षण आणि प्रायोगिक संशोधन

क) परिमाणात्मक आणि गुणात्मक संशोधन

ड) वरील सर्व

३५. संशोधन प्रक्रिया सुरू करण्यासाठी खालीलपैकी कोणती पहिली पायरी आहे?

अ) समस्या शोधण्यासाठी माहितीचे स्त्रोत शोधणे

ब) संबंधित साहित्याचे सर्वेक्षण

क) समस्येची ओळख

ड) समस्येवर उपाय शोधणे

३६. संशोधन प्रारूपाचा खालीलपैकी कोणता प्रकार नाही?

अ) सर्वेक्षण संशोधन ब) नमुना–अभ्यास संशोधन

क) प्रायोगिक संशोधन ड) मुलभूत संशोधन

३७. लक्ष्य समूह मर्यादित असताना सामान्यत: कोणते तंत्र अवलंबले जाते ?

अ) सोयीस्कर नमुना तंत्र

ब) हेतू उद्देशीय नमुना तंत्र

क) पद्तशीर नमुना तंत्र

ड) वरीलपैकी काहीही नाही

३८. ज्या ठिकाणी नल परिकल्पना नाकारली जाते, त्याला काय म्हणतात ?

अ) महत्त्वपूर्ण मूल्य　　ब) अस्वीकृती मूल्य

क) स्वीकृती मूल्य　　ड) समीक्षात्मक मूल्य

३९. पुढील शृंखलेचे मध्यांक काय आहे ? २, ४, ५, ६, ४, ३, ६, ६

अ) ५　　ब) ४

क) ४.५　　ड) ६

४०. संशोधनाच्या समस्येचे वर्णन करण्याला .... असे म्हणतात.

अ) संशोधन समस्येचे विधान　　ब) संशोधन समस्येचे उत्तर

क) संशोधन समस्येचे वर्णन　　ड) संशोधन प्रारूप

४१. आपण संदर्भ साहित्य पुनर्विलोकीत करतो कारण...

अ) विषयाबाबतची पुर्वी ज्ञान असलेली माहिती

ब) कोणत्या संकल्पना, सिद्धांत विषयाबाबत वापरण्यात आल्या

क) विषयाबाबत महत्वाचे योगदान कोणते आहे

ड) वरील सर्व

४२. जेव्हा संशोधन समस्या ही विषम लक्ष्य समूहाशी संबंधित असते, तेव्हा खालीलपैकी .... सर्वात योग्य नमुना पद्धत आहे :

अ) क्लस्टर नमूना　　ब) स्तरीकृत नमूना

क) सोयीस्कर नमूना　　ड) लॉटरी पद्धत

४३. ज्या संकल्पनात्मक चौकटीत संशोधन केले जाते त्यास काय म्हणतात ?

अ) संशोधन गृहीतक

ब) संशोधनाचा सारांश

क) संशोधनाचा नमुना

ड) संशाधनाचा आराखडा

४४. सहसंबंध विश्लेषणाचा मुख्य गुणधर्म कोणता आहे?

अ) चलांमधील संबंध

ब) चलांमधील फरक

क) चलांमधील प्रतिगमन

ड) चलांमधील विविधता

४५. ज्या संशोधनात स्वतंत्रचलात बदल केले जातात त्यास .... म्हणतात?

अ) अप्रयोगिक गृहीत चाचणी संशाधन

ब) प्रयोगिक गृहीत चाचणी संशाधन

क) काल श्रेणी

ड) संशोधनात्मक

४६. .... जबाबदार संशोधनासाठी मार्गदर्शक तत्वे प्रदान करतात.

अ) संशोधन आराखडा ब) संशोधनाची उद्दिष्टये

क) गृहीतके ड) संशोधन निती

४७. संशोधन हे नेहमीच .... करतात.

अ) जुन्या ज्ञानाची पडताळणी करणे

ब) नवीन ज्ञान शोधणे

क) ज्ञानातील अंतर भरणे

ड) वरील सर्व

४८. संशोधनामध्ये डेटा प्रक्रियेकरिता खालीलपैकी कोणते सांख्यिकी पॅकेज आहे?

अ) एस. पी. एस. एस. ब) आय. डी. ए. एम. एस.

क) मायक्रोस्टॅट ड) वरील सर्व

४९. संशोधन अहवाल/लेख यामधील 'Loc.cit' चा अर्थ .... असा आहे.

अ) लगोलग अगोदरचा संदर्भ

ब) अगोदरचे पान पण लगोलग न येणारा अगोदरच संदर्भ

क) पूर्वीचा परंतु लगोलग न येणारा अगोदरचा संदर्भ

ड) वरीलपैकी कोणताही नाही

५०. SPSS व्हेरिएबल नावासाठी कमीत कमी वर्ण किती आहेत?

अ) ६४ ब) २५६

क) २५५ ड) ५६

❐❐❐